

КІТІРОВ МАКСИМ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

кандидат юридичних наук,
заступник начальника

Київського інституту Національної гвардії України
з наукової роботи
ORCID ID 0000-0001-6301-7481

РОЗВИТОК СПРОМОЖНОСТЕЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

У статті проаналізовано стан і перспективи розвитку спроможностей Національної гвардії України. Запропоновано систему забезпечення розвитку спроможностей Національної гвардії України, з огляду на стратегічні напрями її розвитку. Визначено й описано систему оперативних компонент, спрямованих на забезпечення та реалізацію довгострокових цілей. Проаналізовано окремі практичні аспекти виконання службово-бойових завдань Національною гвардією України за досвідом відсічі збройній агресії рф. Надано рекомендації щодо вдосконалення, утримання та розвитку окремих функціональних груп спроможностей Національної гвардії України з урахуванням правового режиму воєнного стану.

Ключові слова: Національна гвардія України; воєнна безпека; спроможності; розвиток спроможностей; сили оборони.

Постановка проблеми. З початком ведення російською федерацією гібридної війни проти України, що супроводжувалася складними та динамічними змінами у безпековому середовищі, питання посилення спроможностей Збройних Сил України, інших органів сектору безпеки і оборони було визначено одним із основних напрямів державної політики у сфері національної безпеки України.

У зв'язку з цим значні зміни відбулися на законодавчому рівні щодо створення нових та доповнення наявних нормативно-правових документів стратегічного характеру, в яких було закріплено правовий статус суб'єктів сектору безпеки й оборони України відповідно до свого функціонального призначення та окреслено пріоритетні напрями розвитку [1].

Зокрема, схвалений Верховною Радою України 13 березня 2014 року Закон України «Про Національну гвардію України» [2] значно розширив повноваження Національної гвардії України (далі – НГУ), насамперед у сфері забезпечення воєнної безпеки, став серйозним підґрунтям для початку

розбудови НГУ як сучасного військового формування з правоохоронними функціями, спроможного у взаємодії з іншими складовими сектору безпеки і оборони виконувати завдання за призначенням.

Належність НГУ одночасно як до сил безпеки в мирний час, так і до сил оборони в умовах правового режиму воєнного стану, засвідчує, з одного боку, унікальність та багатофункціональність військового формування, з другого – потребує проведення комплексного підходу з питань розвитку й подальшого функціонування.

Оцінювання стану воєнної безпеки держави, а також набутий досвід участі Збройних Сил України в антитерористичній операції виявили проблеми функціонування сил оборони в умовах наявних та потенційних загроз, насамперед недосконалість процедур оборонного планування та недостатність оперативних (бойових, спеціальних) спроможностей сил оборони.

Проведений комплексний огляд сектору безпеки і оборони став підґрунтям першого (до 2018 року) та другого (до 2020 року) етапів процесу перетворення

НГУ на сучасний елемент системи безпеки та оборони держави. Трансформацію НГУ було спрямовано переважно на посилення спроможностей сил безпеки й оборони, підвищення їх готовності до виконання завдань за призначенням, що відбувалося в рамках концептуальних засад, визначених у Стратегічному оборонному бюлетені України.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2017 р. № 100-р схвалено Концепцію розвитку Національної гвардії на період до 2020 року, в якій очікуваним результатом передбачалося створення за принципами та стандартами, прийнятими в державах-членах НАТО, ефективного, мобільного, оснащеного сучасним озброєнням, військовою і спеціальною технікою військового формування із правоохоронними функціями [3].

Кардинальні зміни, що відбулися після 24 лютого 2022 року в безпековому середовищі, задекларований європейський та євроатлантичний курс нашої держави утворюють необхідність утримання та подальшого розвитку спроможностей НГУ, необхідних для ефективного та дієвого реагування на загрози й виклики громадській, державній та військовій безпеці держави.

Тому проведення комплексу заходів, спрямованих на утримання, набуття та розвиток спроможностей НГУ, як складової сил оборони під час відсічі збройній агресії РФ проти України, є визначальним пріоритетом в рамках реалізації воєнної політики держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні підходи щодо організації та проведення оборонного планування в Україні нормативно врегульовано як на законодавчому рівні, так і на рівні актів відомчого нормативно-правового регулювання [4–7].

Провідна роль у здійсненні заходів оборонної реформи та розвитку спроможностей у воєнній сфері відповідно до національного законодавства та євроатлантичних норм та критеріїв членства в НАТО належить Міністерству оборони України, що було розпочато з травня 2016 року [2]. Отже, законодавцем реформ у цьому контексті є Міністерство оборони України.

Вивченню питання оборонного планування на основі спроможностей в Міністерстві оборони України та Збройних силах України, у тому числі за досвідом країн-членів НАТО, присвячено значну кількість досліджень українських учених [9–12].

Не залишилися поза увагою вчених дослідження питань особливостей функціонування Національної гвардії України в забезпеченні оборони держави [13], обґрунтування рекомендацій щодо збалансування спроможностей Національної гвардії України [14] тощо.

Утім, дослідження, пов'язані з питаннями утримання, набуття та розвитком спроможностей НГУ щодо ефективної протидії загрозам та ризикам як військового, так і невійськового характеру, практично не проводилися.

Метою статті є аналіз наявного стану утримання та розвитку спроможностей НГУ, визначення основних напрямів його вдосконалення, враховуючи правовий режим воєнного стану.

Виклад основного матеріалу. Нині, в умовах відсічі збройній агресії РФ, продовжує тривати виконання Стратегічного оборонного бюлетеня України, в якому визначено місію, візію, перспективну модель сил оборони зразка 2030 року, стратегічні цілі, завдання та очікувані результати, основні спроможності сил оборони, які підлягають розвитку до 2025 року, а деякі з них – до 2030 року.

З метою реалізації положень Стратегічного оборонного бюлетеня України, забезпечення належного рівня розвитку спроможностей (оборонного планування) НГУ в інтересах їх стратегічного застосування, розроблено та затверджено Візію НГУ на період до 2035 року [15]. Цей документ визначає пріоритетні напрями та раціональні шляхи нарощування потенціалу НГУ в рамках європейського та євроатлантичного курсу держави й передбачає:

1. Стратегічний підхід до розвитку Національної гвардії України та визначення спроможностей, необхідних у майбутньому (Інституційні спроможності; Оперативні (бойові, спеціальні) спроможності; Спроможності із забезпечення готовності; Спроможності із забезпечення діяльності);

2. Шляхи та засоби досягнення бажаного стану розвитку (законодавчі, концептуальні та нормативні основи діяльності, освіта та лідерство, організаційна структура, кадровий потенціал, підготовка, інфраструктура, матеріально-технічне забезпечення, поглиблення співпраці та взаємосумісності з партнерами).

Відповідно до законодавчо визначеної відповідальності НГУ за готовність до виконання покладених завдань, забезпечення набуття та підтримання оперативних (бойових) спроможностей, Головне

управління НГУ сформувало Каталог спроможностей НГУ, який затверджено командувачем НГУ у 2020 році та включає наявні й перспективні спроможності НГУ, а також деталізовані вимоги до них [16].

Каталог містить опис 191 спроможності та охоплює вісім функціональних груп спроможностей НГУ, а саме:

1. «Планування розвитку» – спроможності НГУ щодо розвитку військ (сил), надання адміністративних послуг та виконання інспекційно-наглядових функцій;

2. «Забезпечення готовності» – спроможності НГУ щодо забезпечення готовності військових частин (підрозділів) до застосування;

3. «Командування та управління» – спроможності органів військового управління Національної гвардії України з планування застосування та управління військовими частинами (підрозділами) в ході їх застосування;

4. «Розвідка» – спроможності НГУ щодо збору, обробки, аналізу та доведення розвідувальних відомостей;

5. «Застосування» – спроможності військових частин і підрозділів з виконання основних завдань за призначенням як самостійно, так і у складі міжвидових угруповань;

6. «Забезпечення» – спроможності щодо тилового, технічного, медичного забезпечення та інших видів забезпечення, постачання матеріалів та послуг, ремонту ОВТ;

7. «Зв'язок та інформаційні системи» – спроможності з організації (забезпечення) системи зв'язку та обміну інформацією в інформаційних системах Національної гвардії України;

8. «Захист та живучість» – спроможності щодо забезпечення захисту від повітряних, наземних, РХБ та ядерних загроз.

Отже, спробуємо проаналізувати й визначити умови, що детермінують бажаний кінцевий стан розвитку НГУ, а також, враховуючи аналіз виконання службово-бойових завдань НГУ (за окремими напрямками діяльності) під час відсічі збройній агресії, встановити причини недостатнього рівня розвитку певних спроможностей згідно з визначеною метою, цілями та пріоритетами для досягнення бажаного кінцевого стану розвитку НГУ.

Основною метою розвитку НГУ є постійна готовність до виконання службово-бойових (бойових) завдань у мирний час, у кризових ситуаціях,

під час правових режимів надзвичайного та воєнного станів, насамперед у складі об'єднаних сил безпеки й оборони.

Зважаючи на візію НГУ до 2035 року, НГУ має набути нові та утримувати наявні спроможності за такими напрямками:

1. Інституційні спроможності;
2. Оперативні (бойові, спеціальні) спроможності;
3. Спроможності із забезпечення готовності;
4. Спроможності із забезпечення діяльності.

Розвиток спроможностей зазначених напрямів має здійснюватися одночасно, а їх результати формують, підтримують та зосереджують зусилля НГУ на шляху до досягнення визначеного бажаного кінцевого стану розвитку згідно з визначеними пріоритетами.

Безпосередньо сам підхід до розвитку спроможностей має відбуватися з огляду на визначені пріоритети – цілі (стратегічні, оперативні) та конкретні завдання, покликані забезпечити досягнення мети. Не менш важливим фактором, пов'язаним із виконанням завдань розвитку спроможностей, є забезпечення процесу зменшення ризиків, що потенційно можуть впливати на досягнення мети.

Безумовно, що розвиток інституційних спроможностей здійснюється Головнім управлінням НГУ для забезпечення системного та сталого розвитку (утримання) оперативних (бойових, спеціальних) спроможностей, а також спроможностей із забезпечення готовності та забезпечення.

У цьому контексті особливого значення набуває напрям розвитку оперативних (бойових, спеціальних) спроможностей, за якого розвиток інституційних спроможностей та спроможностей із забезпечення готовності є його формувальними напрямками, а розвиток спроможностей із забезпечення діяльності – підтримувальним напрямком.

Досягнення мети розвитку та набуття спроможностей НГУ безпосередньо залежить від якісної, структурно-логічної побудови визначених стратегічних та оперативних цілей, які в цілому становлять систему взаємозалежних й взаємопов'язаних між собою (відповідно до мети) елементів.

На підставі визначених основних стратегічних пріоритетних напрямів розвитку спроможностей НГУ спробуємо окреслити й описати систему оперативних компонент, спрямованих на забезпечення та реалізацію довгострокових цілей.

Стратегічний компонент 1. Інституційні спроможності як основа розвитку оперативних (бойових, спеціальних) спроможностей та

спроможностей із забезпечення готовності до виконання завдань за призначенням.

Оперативний компонент 1.1. Система планування та управління ресурсами побудована з використанням сучасних євроатлантичних підходів. Це дозволяє максимально ефективно використовувати час, обмежені фінансові ресурси та зусилля особового складу.

Стратегічний компонент 2. Оперативні (бойові та спеціальні) спроможності забезпечують виконання завдань у складі сил безпеки – з протидії загрозам громадській та державній безпеці; в складі сил оборони – у підтримці Збройних Сил України у протидії агресору в ситуаціях воєнного характеру.

Оперативний компонент 2.1. Систему управління НГУ зорієнтовано на всебічну взаємодію та забезпечення ефективного прийняття рішень і стійкого управління військами.

Оперативний компонент 2.2. Забезпечення громадської безпеки створює необхідні умови для захисту життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини й громадянина.

Оперативний компонент 2.3. Забезпечення державної безпеки створює необхідні умови для підвищення захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності і демократичного конституційного ладу та інших життєво важливих національних інтересів від реальних і потенційних загроз невоєнного характеру.

Оперативний компонент 2.4. Забезпечення воєнної безпеки створює необхідні умови для протидії агресору в кризових ситуаціях воєнного характеру, а також не передбаченим законом воєнізованим або збройним формуванням (групам), які створюють загрозу державі.

Стратегічний компонент 3. Професійний та вмотивований персонал, підготовлений резерв підтримуються професійно підготовленим особовим складом, що є достатнім для поповнення втрат та нарощування зусиль під час застосування частин (підрозділів), ведення територіальної оборони.

Бажаний кінцевий стан досягнення цілі: НГУ укомплектована підготовленим, вмотивованим до проходження військової служби особовим складом, створено умови для його професійного та кар'єрного зростання та забезпечено соціальні гарантії і права військовослужбовців та членів їх сімей.

Оперативний компонент 3.1. Розвиток професійного сержантського складу, що ефективно застосує лідерські якості в службово-бойовій діяльності.

Оперативний компонент 3.2. Підготовка військ у НГУ здійснюється за напрямом практичного спрямування навчання, упровадження в освітній процес передових методик та практик підготовки військових формувань держав-членів ЄІЕР і НАТО.

Оперативний компонент 3.3. Соціальне та гуманітарне забезпечення в НГУ підтримує належний морально-психологічний стан особового складу.

Стратегічний компонент 4. Розвинена військова інфраструктура, система логістичного забезпечення та достатні запаси матеріальних засобів, дієва система медичного забезпечення відповідають потребам НГУ для виконання визначених правоохоронних і оборонних завдань з протидії загрозам національній безпеці та спільних завдань у міжнародних операціях із підтримання миру та безпеки.

Оперативний компонент 4.1. Збалансована і сумісна з іншими складовими сектору безпеки і оборони України система логістичного забезпечення сприяє якісному виконанню НГУ завдань за призначенням.

Оперативний компонент 4.2. Система медичного забезпечення створює всі необхідні умови для збереження та зміцнення здоров'я військовослужбовців і працівників, невідкладного надання медичної допомоги пораненим і хворим, а також забезпечення відповідних санітарних і протиепідемічних умов районів розташування та виконання службово-бойових завдань.

Оперативний компонент 4.3. Система управління військовою інфраструктурою НГУ забезпечує високий рівень живучості її об'єктів, що відповідають визначеним потребам НГУ, та функціонує відповідно до євроатлантичних принципів і стандартів.

Оперативний компонент 4.4. Сучасне озброєння і військова (спеціальна) техніка забезпечує виконання завдань НГУ спільно з іншими складовими сектору сил оборони, зокрема і з відповідними структурами держав-членів НАТО.

Безумовно, практична реалізація запропонованих компонент (елементів) обов'язково має враховувати суттєві зміни у сучасному безпековому середовищі, насамперед введення правового режиму воєнного стану, результати виконання завдань НГУ, наявність проблемних питань та шляхів їх вирішення. На нашу думку, саме такий аналіз є необхідним підґрунтям для коригування завдань (шляхів та засобів) згідно з визначеною метою, завданнями та пріоритетами для досягнення бажаного кінцевого стану розвитку НГУ.

Отже, проаналізуємо окремі практичні аспекти виконання службово-бойових завдань НГУ за досвідом відсічі збройній агресії РФ відповідно до конкретних функціональних груп, визначених Каталогом спроможностей НГУ.

Функціональна група спроможностей НГУ «Застосування» (Забезпечення охорони та оборони об'єктів державного значення, визначених постановою Кабінету Міністрів України на особливий період).

Відповідно до п.п. 3 ст. 61 Закону України «Про Національну гвардію України» з уведенням воєнного стану для виконання завдань з оборони держави НГУ приведена в готовність до виконання завдань за призначенням і підпорядкована Головнокомандувачу ЗСУ [2].

З 24.02.2022 р. сили і засоби НГУ передано в оперативне підпорядкування (оперативний контроль) відповідним командувачам угруповань (об'єднаних угруповань) військ (сил) Збройних Сил України та виконують бойові завдання в операції сил оборони і територіальної оборони держави під їх керівництвом.

Сили і засоби НГУ у ході участі в операції сил оборони держави здійснюють ведення бойових дій в складі визначених угруповань військ (сил) угруповання сил оборони (об'єднаних сил), беруть участь у виконанні завдань територіальної оборони на території України (поза смугами (зонами, районами) ведення бойових дій) в зонах відповідальності органів військового управління в складі угруповання військ (сил).

Зауважимо, що нині під час виконання зазначених завдань, наявні проблемні питання, які за окремими показниками знижують розвиток, утримання та набуття спроможностей НГУ.

Відповідно до Плану територіальної оборони держави та з надходженням мобілізаційного ресурсу у НГУ було прийнято під охорону й оборону важливі державні об'єкти, перелік яких визначено Кабінетом Міністрів України.

На сьогодні військові частини НГУ здійснюють охорону та оборону 307 важливих державних об'єктів, 13 з яких охоронялося в мирний час, до виконання завдань залучено близько 24 тис. військовослужбовців.

Крім того, військові частини НГУ, відповідно до розпоряджень командувачів угруповань військ, Рад оборони областей, міст, здійснюють охорону та оборону додатково 104 об'єктів регіонального і місцевого значення, які не визначено Кабінетом

Міністрів України. Для їх виконання залучено близько 3 500 військовослужбовців за рахунок військових частин з охорони громадського порядку.

Залишаються не прийнятими 118 важливих державних об'єктів з причин втрати оборонного значення, банкрутства (перебування у стадії санації), знаходження на невідконтрольних територіях.

Під час прийняття важливих державних об'єктів та перевірки організації виконання бойових (спеціальних) завдань встановлено:

— невідповідність постанови Кабінету Міністрів України від 24 квітня 1999 р. № 675-019 «Про визначення критеріїв оцінки та затвердження категорій об'єктів, що підлягають охороні та обороні в умовах надзвичайного стану і особливого періоду» законодавству та викликам і загрозам, що склалися на сьогодні;

— близько 60 підприємств, що підлягають охороні та обороні НГУ в особливий період втратили мобілізаційне завдання, не мають державних замовлень, деякі передано фонду Державного майна на приватизацію;

— охорона та оборона об'єктів ядерного енергетичного комплексу, потенційні загрози яких визначено Проектною загрозою, на сьогодні не враховують характеру військових дій РФ проти України.

Функціональна група спроможностей НГУ «Розвідка».

Підрозділи розвідки НГУ виконують розвідувальні завдання та беруть участь в обороні міст Києва, Чернігова, Харкова, Слов'янська, Авдіївки, Запоріжжя, Миколаїва. До заходів із розвідувального забезпечення залучаються роти та взводи розвідки спеціального призначення, екіпажі застосування безпілотних авіаційних комплексів та маневрені групи радіоелектронної розвідки.

Водночас національне законодавство не дозволяє в повному обсязі НГУ здійснювати заходи розвідувального характеру, спрямовані на розвідувальне забезпечення підпорядкованих сил і засобів, із застосуванням методів, сил і засобів розвідки.

Це пов'язано з тим, що, відповідно до Закону України «Про розвідку» [17], НГУ не є суб'єктом системи військової розвідки, що своєю чергою створює правову невизначеність при здійсненні розвідувальних заходів, насамперед при здійсненні розвідувального забезпечення та добування розвідувальної інформації, яку неможливо отримати офіційним шляхом, а також відомостей про процеси, події, обставини тощо в інтересах виконання завдань НГУ.

Особливої актуальності це питання набуває під час самостійного виконання завдань підрозділами розвідки НГУ в зонах (районах) ведення бойових дій.

Отже, законодавче врегулювання правового статусу органів військового управління та підрозділів розвідки військових частин НГУ здійснювати розвідувальні заходи відповідно до Закону України «Про розвідку» сприятиме розвитку спроможностей НГУ в зазначеній сфері.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведення дослідження уможливило такі висновки:

1. Забезпечення високої ефективності планування й управління ресурсами під час виконання службово-бойових завдань НГУ з протидії загрозам державній та воєнній безпеці залежить від належного рівня розвитку (утримання) чи набуття спроможностей НГУ.

2. Реалізація довгострокових цілей забезпечується неухильним й чітким виконанням складових оперативних компонент, які в цілому утворюють логічно побудовану систему елементів. Невиконання або недотримання хоча б одного з таких елементів призводить до порушення системи в цілому.

3. Кардинальні зміни в безпековому середовищі, відсіч і стримування збройної агресії проти України потребують системного підходу щодо перегляду всіх без виключення функціональних груп спроможностей НГУ, враховуючи обмеження, викликані правовим режимом воєнного стану.

Перспективним напрямом подальших наукових розвідок вважаємо дослідження й практичну реалізацію особливостей розвитку, утримання й набуття спроможностей за кожною із функціональних груп як окремо, так і в цілому, використовуючи досвід ведення бойових дій НГУ у складі сил оборони.

Список використаних джерел

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» [Електронний ресурс]: введено в дію Указом Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020> (дата звернення: 20.10.2022).

2. Закон України «Про Національну гвардію України» від 14.03.2014. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 17, Ст. 594. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text> (дата звернення: 20.10.2022).

3. Про схвалення Концепції розвитку Національної гвардії на період до 2020 року [Електронний ресурс]: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2017 р. № 100-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/100-2017-%D1%80> (дата звернення: 20.10.2022).

4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20.05.2016 р. «Про Стратегічний оборонний бюлетень України» [Електронний ресурс]: введено в дію Указом Президента України від 06.06.2016 р. № 240/2016. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/240/2016>. (дата звернення: 20.10.2022).

5. Закон України «Про оборону України» від 22.10.1991. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 51, Ст. 730. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text> (дата звернення: 20.10.2022).

6. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20.08.2021 року «Про Стратегічний оборонний бюлетень України» [Електронний ресурс]: введено в дію Указом Президента України від 21.09.2021 р. № 473/2021. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/473/2021#Text>. (дата звернення: 20.10.2022).

7. Рекомендації з оборонного планування на основі спроможностей в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України: затв. Міністром оборони України 12.06.2017 р. 49 с.

8. Єдиний перелік (Каталог) спроможностей Міністерства оборони України, Збройних Сил України та інших складових сил оборони: затв. Міністром оборони України 09.12.2019. 618 с.

9. Оборонне планування на основі спроможностей: особливості та перспективи впровадження / І. С. Руснак, А. Г. Петренко, А. В. Яковенко, І. М. Романюк, В. Д. Кохно. *Наука і оборона*. 2017. Вип. № 2. С. 3–10. Режим доступу: <https://nio.nuou.org.ua/article/view/176927/179894>. (дата звернення: 20.10.2022).

10. Саганюк Ф. В., Павліковський А. К. Підходи щодо стратегічного планування розвитку спроможностей військ (сил) в секторі безпеки і оборони України. *Зб. наук. праць ЦВСД НУОУ імені Івана Черняхівського*. 2017. Вип. № 2 (60). С. 24–29. DOI.10.33099/2304-2745/2017-2-60/24-29.

11. Стан і перспективи розвитку системи оборонного планування в Збройних Силах України / І. С. Романченко, В. Ю. Богданович, М. М. Денежкін, П. М. Крикун. *Наука і оборона*.

2017. Вип. № 1. С. 25–30. DOI: 10.33099/2618-1614-2017-0-1-25-30.

12. Тертичка В. В. Стратегічне управління: підручник [Електронний ресурс]. Київ: «К.І.С.», 2017. 932 с. Режим доступу: <https://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/08/StrategicManagement.pdf>.

13. Аллеров Ю. В., Кривенко О. В. Роль і місце Національної гвардії України у структурі сектору національної безпеки і оборони України. *Наука і оборона*. 2018. Вип. № 3. С. 3–9. DOI: <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2018-4-3-3-9>.

14. Годлевський С. О., Лавніченко О. В., Гармаш В. П., Ніконенко О. В. Обґрунтування рекомендацій щодо збалансування спроможностей, уточнення статусу та повноважень Національної гвардії України. *Честь і закон*. 2019. № 4 (71). С. 64–72.

15. Про організаційні питання, пов'язані з використанням Візії Національної гвардії України 2035 в подальшій діяльності»: затв. наказом командувача НГУ від 16.07.2021 № 296. Київ: ГУ НГУ. 2021. 2 с.

16. Каталог спроможностей НГУ: затв. командувачем НГУ 20.01.2020. 222 с.

17. Закон України «Про розвідку» від 17.09.2020 № 912-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20#Text> (дата звернення: 20.10.2022). Назва з екрану.

References

1. Pro rishennya Rady nacional'noyi bezpeky i oborony Ukrainy vid 14 veresnya 2020 roku «Pro Strategiyu nacional'noyi bezpeky` Ukrainy`» [Elektronny`j resurs]: vvedeny`j v diyu Ukazom Prezy`denta Ukrainy` vid 14.09.2020 r. # 392/2020. Rezhym`m dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020> (data zvernennya: 20.10.2022). Nazva z ekrana.

2. Zakon Ukrainy` «Pro Nacional`nu gvardiyu Ukrainy`» vid 14.03.2014. Vidomosti Verhovnoyi Rady` (VVR), 2014, # 17, St. 594. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text> (data zvernennya: 20.10.2022). Nazva z ekrana.

3. Pro sxvalennya Konceptiyi rozvy`tku Nacional'noyi gvardiyi na period do 2020 roku [Elektronny`j resurs]: Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrainy` vid 1 lyutogo 2017 r. # 100-r. Rezhym`m dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/100-2017-%D1%80> (data zvernennya: 20.10.2022). Nazva z ekrana.

4. Pro rishennya Rady` nacional'noyi bezpeky` i oborony` Ukrainy` vid 20.05.2016 r. «Pro Strategichny`j oboronny`j byuleten` Ukrainy`» [Elektronny`j resurs]: vvedeny`j v diyu Ukazom Prezy`denta Ukrainy` vid 06.06.2016 r. # 240/2016. Rezhym`m dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/240/2016>. (data zvernennya: 20.10.2022). Nazva z ekrana.

5. Zakon Ukrainy` «Pro oboronu Ukrainy`» vid 22.10.1991. Vidomosti Verhovnoyi Rady` Ukrainy` (VVR), 1991, # 51, St. 730. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text> (data zvernennya: 20.10.2022). Nazva z ekrana.

6. Pro rishennya Rady` nacional'noyi bezpeky` i oborony` Ukrainy` vid 20.08.2021 roku «Pro Strategichny`j oboronny`j byuleten` Ukrainy`» [Elektronny`j resurs]: vvedeny`j v diyu Ukazom Prezy`denta Ukrainy` vid 21.09.2021 r. # 473/2021. Rezhym`m dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/473/2021#Text>. (data zvernennya: 20.10.2022). Nazva z ekrana.

7. Rekomendaciyi z oboronogo planuvannya na osnovi spromozhnostej v Ministerstvi oborony` Ukrainy` ta Zbrojny`x Sy`lax Ukrainy`: zatv. Ministrom oborony` Ukrainy` 12.06.2017 r. 49 s.

8. Yedy`ny`j perelik (Katalog) spromozhnostej Ministerstva oborony` Ukrainy`, Zbrojny`x Sy`l Ukrainy` ta inshy`x skladovy`x sy`l oborony`: zatv. Ministrom oborony` Ukrainy` 09.12.2019. 618 s

9. Oboronne planuvannya na osnovi spromozhnostej: osobly`vosti ta perspekty`vy` vprovadzhennya / I. S. Rusnak, A. G. Petrenko, A. V. Yakovenko, I. M. Romanyuk, V. D. Koxno. *Nauka i obrona*. 2017. Vy`p. # 2. S. 3–10. Rezhym`m dostupu: <https://nio.nuou.org.ua/article/view/176927/179894>.

10. Saganyuk F. V. Pidxody` shhodo strategichnogo planuvannya rozvy`tku spromozhnostej vijs`k (sy`l) v sektori bezpeky` i oborony` Ukrainy` / F.V. Saganyuk, A.K. Pavlikovs`ky`j. *Zb. nauk. prac` CzVSD NUOU imeni Ivana Chernyaxovs`kogo*. 2017. Vy`p. # 2 (60). S. 24–29. DOI.10.33099/2304-2745/2017-2-60/24-29.

11. Stan i perspekty`vy` rozvy`tku sy`stemy` oboronogo planuvannya v Zbrojny`x Sy`lax Ukrainy` / I. S. Romanchenko, V. Yu. Bogdanov`ch, M. M. Dyenyehkin, P. M. Kry`kun. *Nauka i obrona*. 2017. Vy`p. # 1. S. 25–30. DOI: 10.33099/2618-1614-2017-0-1-25-30.

12. Terty`chka V.V. Strategichne upravlinnya: pidruchny`k [Elektronny`j resurs] / V.V. Terty`chka. Ky`yiv: «K.I.S.», 2017. 932 s. Rezhym`m dostupu: <https://>

stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/08/StrategicManagement.pdf.

13. Allerov Yu. V., Kry`venko O. V. Rol` i misce Nacional`noyi gvardiyi Ukrayiny` u strukturi sektoru nacional`noyi bezpeky` i oborony` Ukrayiny`. *Nauka i oborona*. 2018. Vy`p. # 3. S. 3–9. DOI: <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2018-4-3-3-9>.

14. Godlevs`ky`j S. O., Lavnichenko O.V., Garmash V. P., Nikonenko O.V. Obg`runtuvannya rekomendacij shhodo zbalansuvannya spromozhnostej, utochnennya statusu ta povnovazhen` Nacional`noyi gvardiyi Ukrayiny`. *Chest` i zakon*. 2019. # 4 (71). S. 64–72.

15. Pro organizacijni py`tannya, pov`yazani z vy`kory`stannyam Viziyi Nacional`noyi gvardiyi Ukrayiny` 2035 v podal`shij diyal`nosti»: zatv. nakazom komanduvacha NGU vid 16.07.2021 # 296 – Ky`yiv: GU NGU. 2021. 2 s.

16. Katalog spromozhnostej NGU: zatv. komanduvachem NGU 20.01.2020. 222 s.

17. Zakon Ukrayiny` «Pro rozvidku» vid 17.09.2020 # 912-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20#Text> (data zvernennya: 20.10.2022). Nazva z ekrana.

Kitorov Maksym

Doctor of Law, Deputy head
of the Kyiv Institute of the
National Guard of Ukraine for scientific work

DEVELOPMENT OF THE CAPABILITIES OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF THE LEGAL REGIME OF THE MARTIAL STATE

Ensuring the high efficiency of the processes of planning and resource management for the first time of the service and combat tasks of the NSU against the threats of state and military security to lie down in the proper level of the development (estimation) of the development of the facilities of the NSU.

The implementation of long-term goals is ensured by non-sufficient and clear vikonannya low warehouse operational components, as in their totality they satisfy a logically-incited system of elements. Nevikonannya or nedotrimannya wanting to use one of these elements to lead to the destruction of the system as a whole.

Cardinal changes in the non-target environment, the introduction and streaming of defensive aggression against Ukraine require a systemic approach to reconsider all the functional groups of the NSU, without exclusion of the functional groups of the capacities of the NSU, the military exchange, the replacement of the legal regime of the military.

Directly further studies will be directed to the further and practical implementation of the features of the development, improvement and development of abilities for the skin from functional groups, as well as in general, vicarious dosvid of the combat activities of the NSU at the warehouse of the defense forces.

Keywords: National Guard of Ukraine; military safety; ability; development of abilities; defense forces.